

SiSam-modellen

Vad är SiSam-modellen

SiSam-modellen är en modell för samverkan, dels mellan socialtjänst och skola i en kommun och dels mellan kommunen och SiS. Målet för samverkan är att säkerställa att de barn och unga som placeras på SiS särskilda ungdomshem får den utbildning de enligt skollagen har rätt till och behöver. Mer specifikt är modellen ägnad att säkerställa att de placerades skolgång, så långt det är möjligt, ska löpa utan avbrott *före, under* och *efter* en placering. SiSam erbjuder kommunernas socialtjänst och skola liksom SiS ungdomshem och dess skolverksamhet ett gemensamt verktyg och arbetssätt för att kunna samordna sina insatser för de placerades skolgång.

SiSam-modellen togs fram med utgångspunkt i ett regeringsuppdrag¹ till Statens institutionsstyrelse och Specialpedagogiska skolmyndigheten. I uppdraget anges bland annat att modellen genom samverkan ska skapa bättre förutsättningar för en obruten skolgång och god förankring i skolan för de ungdomar som vårdas inom SiS. Det framgår vidare att samverkansmodellen ska avse den unges skolgång såväl före och under som efter vistelsen på SiS ungdomshem.

Modellen bygger på att kommun och SiS tecknar samverkansavtal² där man förbinder sig att tillämpa modellen. En viktig del i samverkansavtalen är att avtalskommunen åtar sig att utse samordnande funktioner med uppgift att säkerställa samverkan på social- och/eller utbildningsförvaltning. På motsvarande sätt åtar sig SiS att utse samordnande funktion på det enskilda ungdomshemmet.

SiSam-modellen består av sju rutiner som ska följas i varje enskilt ärende. Rutinerna fokuserar kommunikationen inför beslut om omhändertagande, under vistelsen på ungdomshemmet samt inför och efter utskrivning. Till stöd för kommunikationen finns också en mall för så kallad skolöverenskommelse mellan placerande kommun och SiS ungdomshem vid inskrivning³ och en mall för skolplanering vid utskrivning från SiS⁴. Samverkansprocessens delar framgår av figur 1⁵.

¹ S2012/4969/FST <http://www.regeringen.se/49bbf4/contentassets/8316bb8c85224ae592652d6f62d0f912/uppdrag-att-prova-en-strukturerad-modell-for-skolan-inom-statens-institutionsstyrelse-s20124969fst>

² Samverkansavtal Statens institutionsstyrelse och kommun. <https://www.stat-inst.se/globalassets/sisam/samverkansavtal.pdf> (Hämtad 2018-02-21)

³ Överenskommelse vid inskrivning mellan placerande kommun om elevens skolgång under placeringen vid SiS ungdomshem. <https://www.stat-inst.se/globalassets/sisam/overenskommelse-vid-inskrivning.pdf> (Hämtad 2018-02-21)

⁴ Överenskommelse om skolplanering vid utskrivning från SiS ungdomshem. <https://www.stat-inst.se/globalassets/sisam/overenskommelse-om-skolplanering-vid-utskrivning-fran-sis-ungdomshem.pdf> (Hämtad 2018-02-21)

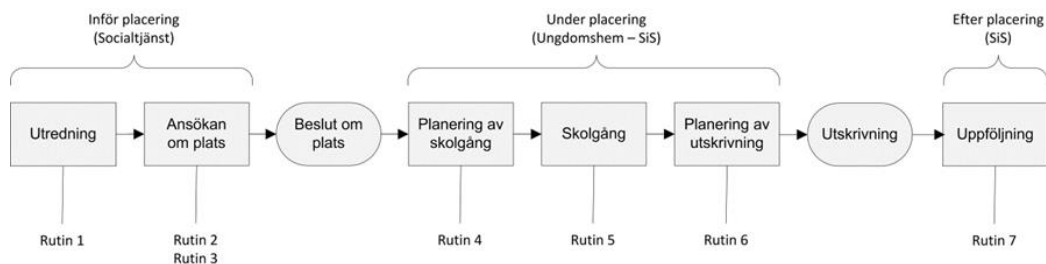
⁵ Slutredovisning av regeringens uppdrag till Statens institutionsstyrelse och Specialpedagogiska skolmyndigheten att utveckla och pröva en samverkansmodell för skolverksamheten, sid 6, Dnr 1176-2013, SiS 2016. <https://www.stat-inst.se/globalassets/sisam/slutredovisning-regeringens->

Rapport

2018-06-01

Dnr 7.5.2-2017:1367

2 (5)

Figur 1. Samverkansprocessen i ett enskilt ärende

SiSam-modellens sju rutiner

Rutinerna 1–3 innebär att socialtjänsten redan före placeringen tar kontakt med skolan eller utbildningsförvaltningen för att få information och dokument till utredningen och till SiS. På det sättet kan SiS snabbt komma i gång med den undervisning som eleven behöver och SiS får dessutom förutsättningar att planera för den fortsatta skolgången med eleven, socialtjänsten och den mottagande skolan eller utbildningsförvaltningen.⁶ (Rutin 3 gäller specifikt vid placeringar hos SiS och får ingen motsvarighet vid andra placeringar.)

Rutin 1 – Före placering, socialtjänstens utredning**Rutin 2 – Före placering**

[uppdrag-till-sis-och-spsm-utveckla-och-prova-en-samverkansmodell-for-skolverksamheten.pdf](#)

(Hämtad 2018-02-21)

⁶ SiS 2016, sid 6-7

Rutin 3 – Vid anmälan om behov av plats hos SiS

<p>Rutin: Informera socialtjänsten om SiSam-modellen och om behovet av att involvera hemskolan.</p>	<p>Ansvar: Placeringshandläggare på SiS placeringenhet</p>	<p>Aktivitet: Anvisa hemsida för modellen. Kräva in skolinformation i ansökningsformulär</p>
--	---	---

Rutinerna 4–6 innebär att SiS skola och eleven gör en planering för skolgången under placeringen i samarbete med socialtjänsten och skolan/utbildningsförvaltningen i kommunen. SiS och socialtjänsten har ansvar för att dokumentera den gemensamma planeringen i en överenskommelse. Av överenskommelsen framgår det hur SiS skola och skolan/utbildningsförvaltningen i kommunen ska hålla kontakten under placeringen. SiS och eleven planerar också för skolgången efter utskrivningen tillsammans med socialtjänsten och den mottagande skolan/utbildningsförvaltningen. Även denna planering dokumenterar SiS och socialtjänsten i en överenskommelse.⁷

Rutin 4 – Vid inskrivning på SiS ungdomshem

<p>Rutin: Gemensam planering av elevens skolgång under placering</p>	<p>Ansvar: Rektor på elevens hemskola (alt. central funktion på skolförvaltning/KAA) Rektor och behandlingsansvarig SiS ungdomshem</p>	<p>Aktivitet: Pedagogisk överlämning Introduktionsmöte Överenskommelse mellan hemkommun och SiS ungdomshem om elevens skolgång Säkerställa att eleven är aktiv part i planeringen</p>
---	---	--

Rutin 5 – Under placeringstiden

<p>Rutin: Följa upp skolöverenskommelse</p>	<p>Ansvar: Rektor och behandlingsansvarig på SiS ungdomshem</p>	<p>Aktivitet: Återkoppla till skola och socialtjänst i hemkommun</p>
--	--	---

⁷ SiS 2016, sid 7

Rapport

2018-06-01

Dnr 7.5.2-2017:1367

4 (5)

Rutin 6 – Inför utskrivning

Den sista rutinen innebär att SiS följer upp skolsituationen en tid efter utskrivningen. En lärare på ungdomshemmet kontaktar då socialtjänsten, i de fall den unge har en skriftlig planering för skolan när hen skrivs ut från ungdomshemmet. SiS kontaktar också den unge, om hen har gett sitt samtycke till det. Ungdomshemmet organiserar även ett möte där SiS, socialtjänsten, den unge och om möjligt skolan deltar. Syftet med mötet är att följa upp dels den överenskommelse SiS, eleven och socialtjänsten gjorde vid utskrivningen, dels den unges nuvarande förankring i skolan.⁸

Rutin 7 – Uppföljning tre månader efter utskrivning

En avgörande del i implementeringen av modellen har varit SPSM:s arbete med så kallade dialogmöten där representanter för kommunens socialtjänst och skola mötts i syfte att introducera och pröva de sju SiSam-rutinerna.⁹

Modellen utformades alltså för tvångsvården vid SiS särskilda ungdomshem. Det hindrar inte att SiS och SPSM i slutredovisningen till regeringen kunde konstatera att SiSam-modellen med ganska små justeringar kan användas även vid andra placeringar.¹⁰ Flera kommuner menar att rutinerna fyller ett tomrum och att modellen

⁸ SiS 2016, sid 7

⁹ SiS 2016, sid 13

¹⁰ SiS 2016, sid 5, 22-23

Rapport

2018-06-01

Dnr 2017:1367

5 (5)

bidragit till att utveckla skolsamverkan för barn och unga i samhällsvård generellt, inte endast i den av SiS bedrivna tvångsvården. De har försökt att tillämpa (varianter av) modellen för placeringar i såväl HVB som familjehem.